

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL PITEȘTI
SECȚIA I CIVILĂ

Î N C H E I E R E
Ședința publică din
Completul compus din:
Președinte:, judecător
Judecător:
Grefier:

S-a luat în examinare, pentru soluționare, apelul declarat de pârâta **CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII ARGEȘ** împotriva sentinței civile nr.dinpronunțate de Tribunalulîn dosarul nr.intimat fiind reclamantul

La apelul nominal făcut în ședință publică, au lipsit părțile.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Apelul este scutit de taxă judiciară de timbru.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că, prin serviciul registratură s-a depus la dosar, la data de 13 noiembrie 2024, de către apelanta-pârâtă punct de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, după care:

Curtea rămâne în pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție conform dispozițiilor art. 2 alin 3 din OUG nr. 62/2024

C U R T E A

Având nevoie de timp pentru a delibera

D I S P U N E :

Amână pronunțarea la data de 3.12.2024.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței astăzi, 18.11.2024, la Curtea de Apel Pitești – Secția I Civilă.

Președinte,
.....

Judecător,
.....

Grefier,
.....

Dosar nr.

R O M Â N I A**CURTEA DE APEL PITEȘTI
SECȚIA I CIVILĂ****Î N C H E I E R E**

Ședința publică din 03 Decembrie 2024

Completul compus din:

Președinte:, judecător

Judecător:

Grefier:

S-a luat în examinare, pentru soluționare, apelul declarat de pârâta **CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII ARGEȘ** împotriva sentinței civile nr.dinpronunțate de Tribunalul în dosarul nr.intimat fiind reclamantul

Apelul este scutit de taxă judiciară de timbru.

Cauza a avut termen de judecată la data de 18.11.2024 pentru când a fost întocmită încheierea de amânare a pronunțării de la acea dată.

Pronunțarea a fost amânată astăzi când, în urma deliberării, s-a dat următoarea soluție:

C U R T E A

Învestită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, în apel, curtea de apel are a se pronunța cu privire la sesizarea, din oficiu, a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

I. Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 1 din OUG nr. 62/2024, motivat de faptul că obiectul litigiului privește stabilirea drepturilor de pensie, în cauză fiind incidente dispozițiile art 1 alin 2 din OUG nr. 62/2024 potrivit cărora „prezenta ordonanță de urgență se aplică și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie”.

II. Expunerea succintă a procesului*Cererea de chemare în judecată și hotărârea pronunțată de tribunal în primă instanță:*

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Tribunaluluila data de, reclamantula chemat în judecată pe pârâta Casa Județeană de Pensii Argeș, solicitând obligarea acesteia să revizuiască drepturile de pensie ale reclamantului, stabilite prin Decizia nr., luând în considerare activitatea desfășurată în grupa a II-a de muncă aferentă perioadei 01.04.1992 – 01.04.2001, potrivit mențiunilor din Carnetul de Muncă seria Og nr.654772 poziția nr.87-88, precum și să-i achite diferențele de pensie rezultate în termenul legal de prescripție, cu acordarea cheltuielilor de judecată.

Tribunalul, Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, prin sentința civilă nr., a admis contestația și a obligat pârâta să revizuiască drepturile de pensie ale reclamantului prin reținerea unui stagi de cotizare realizat în grupa a II-a de muncă în perioada 01.04.1992-01.04.2001, în procent de 100%, ci nu doar în procent de 70%, precum și să plătească reclamantului diferențele drepturilor de pensie începând cu data de 12.09.2020. A fost obligată pârâta la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru a pronunța această soluție, tribunalul a reținut următoarele:

Reclamantul a solicitat obligarea pârâtei să-i revizuiască drepturile de pensie de care beneficiază și să-i fie valorificată activitatea desfășurată în grupa a II-a de muncă aferentă perioadei 01.04.1992 – 01.04.2001, potrivit mențiunilor din carnetul de muncă în procent de 100%, iar nu de 70%, precum și să-i achite diferențele de pensie rezultate având în vedere termenul de prescripție.

Potrivit mențiunilor existente în Carnetul de Muncă al reclamantului, seria O.g. nr. 654772 (fila 27) în perioada 01.04.1992 – 01.04.2001, acesta a lucrat în grupa a II-a de muncă în procent de 70%, conform Ordinului 125/1990, astfel încadrarea în grupa a II-a de muncă s-a făcut conform normelor aplicabile în domeniu la momentul completării carnetelor de muncă și urmându-se procedura de nominalizare a salariaților în grupele superioare de muncă.'

Conform art.11 alin.1 din Decretul nr.92/1976, datele privind activitatea depusă pe baza unui contract de muncă se înscriu în carnetul de muncă, așa cum acestea rezultă din contract sau din actele originale eliberate de unități pe baza scriptelor pe care le dețin. Aliniatul 2 al aceluiași articol prevede ca actele pe baza cărora se fac înscrieri în carnet, privind activitatea desfășurată, vor cuprinde: denumirea unității și perioada în care s-a lucrat, cu indicarea datei de începere și de încetare a raportului de muncă, precum și precizarea modului de încadrare - pe durată nedeterminată sau determinată, prin transfer în interesul serviciului sau la cerere -, în toate cazurile cu menționarea temeiurilor legale pe baza cărora a avut loc încadrarea, modificarea sau încetarea contractului de muncă; de asemenea, în acte se vor menționa și funcția, meseria sau specialitatea exercitată, retribuirea tarifară de încadrare, precum și alte drepturi ce se includ în aceasta și, după caz, locurile de muncă cu condiții deosebite care dau dreptul la încadrarea în grupele I și II de muncă la pensie.

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 13 alin.1 din Decretul nr.92/1976 actele originale pe baza cărora se fac înscrieri în carnetul de muncă vor fi verificate, în ce privește îndeplinirea condițiilor legale de valabilitate - înainte de înscrierea în carnetul de muncă - și vizate de către juristul care asigură asistența juridică a unității sau de o altă persoană cu pregătire corespunzătoare, delegată pentru aceasta de conducerea unității.

La calculul stagiului de cotizare s-a valorificat în grupa a II-a de muncă, perioada 01.04.1992 – 01.04.2001 în procent de 70% astfel cum reiese din buletinului de calcul și datelor privitoare la activitatea în muncă depuse la dosar filele 37-46.

Tribunalul reține, potrivit mențiunilor existente în carnetul de muncă, că în perioada 01.04.1992 – 01.04.2001 reclamantul a fost încadrat în grupa a II-a de muncă în procent de 70%.

În conformitate cu pct. 3 din Ordinul nr. 50/1990, astfel cum a fost modificat și completat "beneficiază de încadrarea în grupele I și II de muncă, potrivit celor menționate, fără limitarea numărului, personalul care este în activitate: muncitori, ingineri, subingineri, maiștri, tehnicieni, personal de întreținere și reparații, controlori tehnici de calitate, precum și alte categorii de personal care lucrează efectiv la locurile de muncă și activitățile prevăzute în anexele nr. 1 și 2", iar potrivit pct.6, „nominalizarea persoanelor care se încadrează în grupele I și II de munca se face de către conducerea unităților împreună cu sindicatele libere din unități, ținându-se seama de condițiile deosebite de munca concrete în care își desfășoară activitatea persoanele respective (...)”, iar conform pct.7 „încadrarea în grupele I și II de munca se face proporțional cu timpul efectiv lucrat la locurile de munca incluse în aceste grupe, cu condiția ca, pentru grupa I, personalul să lucreze în aceste locuri cel puțin 50%, iar pentru grupa II, cel puțin 70% din programul de lucru.”

În raport de aceste dispoziții legale, tribunalul reține că încadrarea în grupa I sau II de muncă se face de către angajator dacă cel puțin 50% din timpul de lucru se desfășoară în locurile de muncă din Anexa 1 a Ordinului 50/1990 și cel puțin 70% din timpul de lucru se desfășoară în locurile de muncă din Anexa nr.2 a aceluiași ordin, iar persoanele care și-au desfășurat activitatea în condiții specifice grupei I sau II de muncă, beneficiază de această grupă de muncă pe toată durata perioadei de timp lucrate și nu numai pentru perioada corespunzătoare procentului efectiv lucrat.

Potrivit înscrisurilor cauzei, reclamantul și-a desfășurat activitatea într-unul din locurile de muncă prevăzute în Anexa 2 a Ordinului nr.50/1990 în procent de 70% așa încât condiția prevăzută de pct.7 din Ordin este pe deplin îndeplinită. Procentul menționat în conținutul carnetului de muncă nu reprezintă perioada de timp lucrată de angajat efectiv în condiții speciale (de grupă), ci marchează îndeplinirea condiției legale, aceea de a fi lucrat cel puțin 70% din timpul de muncă pentru ca încadrarea în grupă să fie legală și temeinică.

Tribunalul constată că acest text a instituit o condiție prealabilă încadrării în grupe, aceea ca angajații să fi prestat activitate un procent minim, desfășurarea activității sub procentul minim legal făcând imposibilă încadrarea în grupa respectivă.

Același text reglementează încadrarea în grupe proporțional cu timpul efectiv lucrat la locul de muncă inclus în grupă, însă trebuie avut în vedere că Ordinul 50/1990 a fost adoptat în temeiul art.2 alin.2 din Decretul-lege nr.68/1990, act normativ care precizează în art.2 alin.1 că personalul de la locurile de muncă și activitățile prevăzute a fi încadrate în grupele I sau II de muncă beneficiază de acest drept pe întreaga perioadă cât au lucrat la locurile de muncă și activitățile respective.

Rezultă de aici că în cazul reclamantului, încadrarea în grupa a II-a de muncă trebuie făcută pentru întreaga perioadă cuprinsă între 01.04.1992 – 01.04.2001, în procent de 100%, iar nu în procent de 70%. Așadar, de vreme ce a fost recunoscută pentru reclamant activitatea desfășurată în grupa a II-a de muncă, perioada în care s-a desfășurat această activitate trebuie valorificată în întregime, în procent de 100%.

Pentru aceste considerente, tribunalul în temeiul art.107 alin.1 și 2 din Legea nr. 263/2010, va admite acțiunea, urmând a fi obligată pârâta să revizuiască drepturile de pensie ale reclamantului prin reținerea unui stagi de cotizare realizat în grupa a II-a de muncă în perioada 01.04.1992-01.04.2001, în procent de 100%, ci nu doar în procent de 70%, precum și să plătească reclamantului diferențele drepturilor de pensie începând cu data de 12.09.2020.

Casa Județeană de Pensiia formulat apel împotriva sentinței tribunalului, pe care a criticat-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

III. În ceea ce privește îndeplinirea condiției ca de soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă chestiunea de drept a cărei lămurire de cere, Curtea o constată îndeplinită.

Chestiunea de drept ce necesită interpretare este dacă la înscrisurilor prin care se atestă activitatea desfășurată în locurile de muncă încadrate în grupa I sau II, se are în vedere procentul de timp efectiv lucrat în locurile de muncă încadrate în grupa I sau II atestat în respectivul înscris, sau, dimpotrivă, procentul de timp efectiv lucrat în locurile de muncă încadrate în grupa I sau II reprezintă numai o condiție pentru încadrarea în grupă de muncă, fără relevanță la valorificarea la pensie, depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Prin urmare, ceea ce se pune în discuție este dacă valorificarea perioadei desfășurate în grupă de muncă se face corespunzător procentului menționat în înscrisul care atestă încadrarea în grupă de muncă sau dimpotrivă, odată obținută încadrarea în grupă de muncă, se valorifică întreaga perioadă lucrată în astfel de condiții indiferent de procentul avut în vedere la încadrare.

Se observă că reclamantul, prin cererea de chemare în judecată a solicitat valorificarea întregii perioade desfășurate în grupă superioară de muncă între 01.04.1992 și 01.04.2001, arătând că la înscrierea la pensie i s-au valorificat doar 6 ani 3 luni 18 zile, deși a lucrat 9 ani în grupa a II-a de muncă.

În cauză s-a invocat ca motiv de apel chiar faptul că perioadele solicitate de intimatul – reclamant au fost valorificate în conformitate cu procentul înscris în carnetul de muncă, iar pentru perioada în care s-a desfășurat activitatea în grupa a II-a de muncă s-au valorificat doar 6ani 3 luni 18 zile ca urmare a aplicării procentului de 70% menționat în carnetul de muncă.

În cazul în care se vor interpreta prevederile legale menționate în sensul că se are în vedere procentul de timp efectiv lucrat în locul de muncă încadrat în grupa II (în speță 70%), soluția în cauză este evidentă și nu mai este necesar a se verifica alte elemente și administra probe suplimentare, iar dacă se va aprecia în sens contrar va trebui reevaluată practica caselor de pensii.

De lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale invocate, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât, dezlegarea aspectelor litigioase din prezenta cauză ține exclusiv de modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 7 din Ordinul nr. 50 din 5 martie 1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării raportat la dispozițiile art. 126 din HG nr. 257/2011 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii public.

IV. În ceea ce privește condiția ca problema de drept să nu fi fost anterior dezlegată de Înalta Curte de Casare și Justiție și să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, Curtea constată că chestiunea de drept a cărei lămurire se cere prezintă caracter de noutate, asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre prealabilă anterioară.

Cauzele de această natură nu ajung pe rolul Î.C.C.J., fiind soluționate definitiv în fața curților de apel – conflicte de asigurări sociale.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. Reclamantul nu a exprimat un punct de vedere în termenul acordat în acest sens,
2. Pârâtul a exprimat un punct de vedere în sensul că valorificare perioadei în care s-a desfășurat activitate în grupă superioară de muncă se face conform mențiunilor din carnetul de muncă sau din adeverințele eliberate de angajator.

Arată pârâtul că încadrarea în grupele I și II de muncă se face proporțional cu timpul efectiv lucrat în locurile de muncă incluse în aceste grupe, cu condiția ca pentru grupa I, personalul să lucreze în aceste locuri cel puțin 50%, iar în grupa a II-a cel puțin 70% din programul de lucru, nominalizarea persoanelor care se încadrează în grup superioară de muncă și încadrarea acestora fiind atributul exclusiv al angajatorului, care nu poate fi modificat prin hotărâre judecătorească.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

Actele normative relevante în cauză:

- art. 17, alin. 1 din Legea nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice – „Constituie stagiul de cotizare și perioada suplimentară la vechimea în muncă acordată pentru perioadele realizate în grupa I, a II-a, în baza legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, respectiv pentru perioadele realizate în condiții speciale și condiții deosebite de muncă.”.

- art. 100, lit. a din Legea nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice – „Persoanele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupele I și a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, cele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite sau condiții speciale, potrivit legii, beneficiază de majorarea punctajelor lunare realizate în perioadele respective, după cum urmează: a) cu 25% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite, potrivit legii;”.

- Art. 39 din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice aprobate prin HG nr. 257/2011 – „(1) Reducerea vârstelor standard de pensionare pentru persoanele care au desfășurat activități încadrate prin lege în condiții deosebite de muncă se face corespunzător timpului efectiv lucrat în aceste condiții, din vârstele standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5 sau, după caz, anexa nr. 6 la lege, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 55 alin. (1) lit. a) din lege. (2) Se asimilează stagiilor realizate în condiții deosebite de muncă și vechimea în muncă realizată în grupa I sau a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, cu excepția celor încadrate în condiții speciale.”

- art. 7 din Ordinul nr. 50 din 5 martie 1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării – „Încadrarea în grupele I și II de muncă se face proporțional cu timpul efectiv lucrat la locurile de muncă incluse în aceste grupe, cu condiția ca, pentru grupa I, personalul să lucreze în aceste locuri cel puțin 50%, iar pentru grupa II, cel puțin 70% din programul de lucru. În mod excepțional, personalul care, prin natura sarcinilor ce-i revin, lucrează o parte din timp în

subteran poate fi încadrat în grupa I sau II de muncă, chiar dacă acest timp este sub plafonul de 50% prevăzut în grupa I și 70% pentru grupa II, luându-se în calcul numai timpul efectiv lucrat în subteran.”.

Punctul de vedere al completului de judecată.

Se apreciază în sensul că prin valorificarea parțială, respectiv numai în procentul prevăzut în carnetul de muncă sau în adeverință, s-ar nesocoti prevederile pct. 7 din Ordinul nr. 50 din 5 martie 1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, respectiv: „7. Încadrarea în grupele I și II de muncă se face proporțional cu timpul efectiv lucrat la locurile de muncă incluse în aceste grupe, cu condiția ca, pentru grupa I, personalul să lucreze în aceste locuri cel puțin 50%, iar pentru grupa II, cel puțin 70% din programul de lucru.”.

Analizând aceste dispoziții legale, se constată că ceea ce se stabilește prin ele este modalitatea de încadrare în grupele I și II de muncă, respectiv condițiile pentru această operațiune (pentru grupa a II-a de muncă activitatea în acele locuri să se realizeze cel puțin 70% din programul de lucru, iar pentru grupa I cel puțin 50%), iar nu modalitatea de valorificare la pensie.

Mai exact, odată ce s-a stabilit că un angajat a activat în locuri de muncă incluse în grupa a II-a cel puțin 70% din programul de lucru, respectiv grupa I cel puțin 50% din programul de lucru, se apreciază că acesta trebuie încadrat în grupa superioară de muncă.

Ulterior, la valorificarea acestor încadrări în cadrul stabilirii condițiilor și cuantumului pensiei se va avea în vedere întreaga perioadă în care s-a desfășurat activitatea în grupa II, respectiv grupa I (în proporție de 100%), iar nu fracționat.

De asemenea, opinia caselor de pensii nu este susținută de nici o prevedere legală din cadrul Legii nr. 263/2010, în acest act normativ nefiind menționată o posibilă valorificare parțială a perioadelor în care s-a desfășurat activitatea în grupa II (și nici în grupa I); legea operează numai cu noțiunea de încadrare în grupe de muncă, iar nu și cu procentul acesteia, stabilește ce beneficii se acordă celor ce au desfășurat astfel de activități, fără a se face o deosebire în funcție de un procent reținut de angajator la încadrarea efectuată.

V. Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe.

În cadrul Curții de Apel Pitești există o opinie unitară în sensul exprimat mai sus.

VI. Se vor anexa prezentei sesizări: acțiunea; întâmpinarea depusă la instanța de fond; cererea de apel; punctul de vedere al apelantului - pârât.

De asemenea, în baza art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă, instanța va dispune suspendarea judecării apelului până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

DISPUNE :

În temeiul disp. art. 1 alin 2 din OUG nr. 62/2024 dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 7 din Ordinul nr. 50 din 5 martie 1990 pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării raportat la dispozițiile art. 126 din HG nr. 257/2011 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii public, respectiv dacă la valorificarea adeverinței prin care se atestă activitatea desfășurată în locurile de muncă încadrate în grupa I sau II, se are în vedere procentul de timp efectiv lucrat în locurile de muncă încadrate în grupa I sau II atestat în respectiva adeverință, sau, dimpotrivă, procentul de timp efectiv lucrat în locurile de muncă încadrate în grupa I sau II reprezintă numai o condiție pentru încadrarea în grupă de muncă, fără relevanță la valorificarea la pensie.

Dispune suspendarea judecății în temeiul art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă.

Prezenta încheiere va fi comunicată în original Înaltei Curți de Casație și Justiție și în copie, prin postă electronică, celorlalte instanțe.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței astăzi, 3.12.2024, la Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă.

Președinte,

.....

Judecător,

.....

Grefier,

.....

Red. jud. /

Tehnored. / ex